

Murtuz Ələsgərov - 90

Qədim latın aforizmində deyilir: “Hüquqşünaslıq xeyirxahlıq və ədalət sənətidir”. Bu kəlamın nə qədər doğru olduğunu görkəmli ictimai-siyasi xadim, hüquqşünas alim, pedaqoq və professor Murtuz Ələsgərovun həyat və fəaliyyəti bir daha sübut edir. Murtuz müəllim bütün ömrü boyu xalqa və dövlətə xidmət etmiş, bilik və bacarığı ilə elmi potensialının artmasına, müstəqil dövlətimizin möhkəmlənməsinə və inkişaf etməsinə çalışmışdır. Vətənə məhəbbət, humanistlik onun amalı, həyat qayəsi olmuşdur. 2018-ci il sentyabrın 20-də tanınmış ziyalı, əməkdar elm xadimi, ulu öndər Heydər Əliyevin yaxın silahdaşı, tələbələrini sevimli müəllimi, xeyirxah və səmimi insan Murtuz Nəcəf oğlu Ələsgərovun anadan olmasının 90 ili tamam olur.

Unudulmaz müəllimim

Murtuz müəllim çətin, mürəkkəb, keşməkeşli, lakin şərəfli bir ömür yolu keçmişdir. O, Azərbaycanın müstəqillik tarixinə zəhmətli və insanpərvərliyi, ölkəmizin azadlığı uğrunda apardığı mübarizəsi ilə adını yazmış, parlamentin deputatı və sədri kimi respublikamızda demokratik hüquqi dövlət quruculuğundakı xidmətləri və siyasi əqidəsi ilə müasir Azərbaycan tarixində silinməz iz qoymuşdur. Onun barəsində fiki söyləmək bir tələbəsi, aspirantı, uzun müddət həm universitetdə, həm də parlamentdə bir yerdə çalışmış şəxs kimi mənim üçün həm məsuliyyətli və həm də şərəflidir.

Murtuz Ələsgərov ümum-millilik Heydər Əliyevin yaxın silahdaşı idi. Bu silahdaşlıq missiyası Murtuz müəllimin xarakterində xüsusi vurğulamaq istədiyim əsas cəhəti ilə bağlı idi - Murtuz müəllim əsl əqidə insanı idi.

Murtuz müəllimi tanıyanlar onu həyatda özünəməxsus əqidəsi, öz amalı uğrunda mübarizə aparmaq əzmi-nə malik olan bir şəxsiyyət kimi xatırlayırlar. Onun həyat amalını il nəvbədə bir müəllim, universitet professoru kimi xalqa, vətənə sədaqətlə xidmət etmək, həm də bunun üçün peşəkər hüquqşünas kadrlar yetişdirmək təşkil edirdi. Murtuz müəllimin bir ictimai-siyasi xadim kimi başlıca istəyi isə Azərbaycan xalqının öz azadlığına qovuşması, ölkəmizdə beynəlxalq hüququn müstəqil subyekti olan suveren dövlətin qurulması, respublikamızın hüquqi, demokratik dövlət kimi bərqərar olması və inkişaf etməsi idi. Bu yolda o əzmkarlıqla mübarizə aparır, əldə olunan nailiyyətlərə çox sevinirdi. Bu onun vətəninə və xalqına dərin məhəbbətindən, dövlətinə və dövlətçiliyinə daha çox bağlılığından irəli gəlirdi. Murtuz müəllim torpağa, vətənə bağlı, dostluğa sədaqətli olan, incə qəlbi nəcib bir insan idi. O xarakter etibarilə ciddi, tələbkar və prinsipial olduğu qəddər də, mehriban, mülayim və kövrək qəlbi, həssas insan idi. İlahi varlığın insanı bəxş etdiyi ömrü necə yaşamaq, hansı amala və əqidəyə malik olmaq sonda insan şəxsiyyətinin müxtəlif aspektlərində təzahür edir. Odu ki, Murtuz müəllimin şəxsiyyəti-nin həm hüquq sahəsində böyük müəllim və alim, həm peşəkər hüquqşünas, respublikamızda beynəlxalq hüquq və konstitusiya hüququ elmi məktəblərinin yaratıcısı, həm ictimai-siyasi xadim, həm nəcib insan, sədaqətli dost, həm də qayığış ata - ailə başçısı kimi təqdim etməkdir.

Bir alim kimi Murtuz Ələsgərovun Azərbaycan hüquq elminin inkişafında mühüm xidmətləri olmuşdur. O, XX əsrin ikinci yarısından etibarən Bakı Dövlət Universitetində təşəkkül tapmağa başlayan Konstitusiya hüququ kafedrasının (həmin dövrdə Dövlət hüququ) elmi məktəbinin yaratıcısıdır. 45 ildən artıq bir dövrdə Bakı Dövlət Universitetinin Konstitusiya hüququ kafedrasına rəhbərlik edən Murtuz müəllim həm bu sahədə elmin inkişafına, həm də yüksək elmi potensiala malik kadr hazırlığına xüsusi töhfə vermiş, sanballı bir elmi məktəb yaratmağa nail olmuşdur. M.Ələsgərov respublikamızda təkə Konstitusiya hüququ elmi məktəbinin deyil, həm də beynəlxalq hü-

quq elmi məktəbinin banisidir. Onun elmi əsərlərinin böyük əksəriyyəti təkə dövlət-daxili deyil, həm də beynəlxalq hüquqi problemlərin tədqiqinə həsr olunmuşdur. Murtuz müəllim bir sıra elmi əsərlərində beynəlxalq hüququ subyekti kimi dövlətin hüquqi statusu məsələlərini, insan hüquqlarını, bu məsələlərin həm dövlət daxili, həm də beynəlxalq hüquqi aspektlərini, o cümlədən dövlətdaxili və beynəlxalq hüquqi müdafiə mexanizmlərini tədqiq etmişdir.

1950-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universitetinin) hüquq fakültəsini fərqlənə diplomu ilə bitirən M.Ələsgərov 1950-1953-cü illərdə SSRİ Elmlər Akademiyasının Dövlət və Hüquq İnstitutunun aspiranturasında təhsilini davam etdirmiş və 1954-cü ildə “İranın daxili işlərinə ingilis - amerikan müdaxiləsi beynəlxalq hüququn kobud surətdə pozulmasıdır” mövzusunda dissertasiya işini müvəffəqiyyətlə müdafiə etmiş və hüquq elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdır. Gənc alim Murtuz Ələsgərov elə həmin ildə Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsində baş müəllim kimi fəaliyyətə başlamışdır. Professor M.N.Ələsgərov 1960-cı ildən Bakı Dövlət Universitetinin Beynəlxalq hüquq kafedrasına və 1965-ci ildən isə həmin universitetin Dövlət hüququ (hazırda Konstitusiya hüququ) kafedrasına rəhbərlik etmişdir.

Professor M.N.Ələsgərov 200-dən artıq elmi əsərin, o cümlədən onlarla monoqrafiya, dərslik və dərs vəsaitinin müəllifidir. 1966-cı ildən professor M.N.Ələsgərov Azərbaycan Ensiklopediyasının tarix, fəlsəfə və hüquq redaksiyası elmi şurasının üzvü olmuş, ensiklopediyanın ayrı-ayrı cildlərində 60 addan çox elmi məqaləsi nəşr olunmuşdur. Onun araşdırdığı məsələlər içərisində dövlətlərin iktirafı əməkdaşlığı problemlərinin tədqiqi daha çox yer tutur və nəşr olunmuş elmi əsərləri əsasən beynəlxalq hüquqi əməkdaşlıq problemlərinin, habelə bir çox konstitusiya hüquq institutlarının tədqiqinə həsr olunmuşdur. Belə əsərlərə müəllimin “Şərç ölkələrinin gəncləri sülh və milli istiqlal uğrunda mübarizədə” (1958); “Müstəmləkəçilikdən azad olmaşın Asiya və Afrika dövlətlərinin beynəlxalq hüquq subyektliliyi” (1967); “Sovet İttifaqının Asiyalı və Afrikalı müstəqil dövlətləri ilə müqavilə aspektləri” (1968); “Sovet İttifaqı və gənc Asiya və Afrika dövlətləri” (1968); “Möhkəmlənən dostluq” (1974); “Bərabər hüquqlu əməkdaşlıq” (1975); “Tərsiqləşən sülhün təminatıdır (1978); “Təbiət və qanun” (1980); “Konstitusiya əməl etmək hamının borcudur” (1982); “Nazirlər Soveti - Azərbaycan Respublikasının ali icra orqanıdır” (1986); “Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti respublikanın ali nümayəndəli orqanıdır” (1988); “Millətərarası münasibətlərin regional problemləri” (1990) və s. adlı monoqrafiyaların misal göstərə bilirik. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, Murtuz müəllimin əsərlərində böyük əksəriyyəti Azərbaycan dilində çap olunmuş onlardan milli kadrların hazırlanmasında istifadə olunması nəzərdə tutulmuşdu. Bu bir tərəfdən doğma dildə hüquq kadrları üçün elmi ədəbiyyatla olan tələbatın ödənilməsi məqsədi güdsə də, digər tər-

rəfdən Murtuz müəllimin milli təəssübkeşliyinin, xalqına bağlı bir insan olmasının təzahürü idi.

M.N.Ələsgərov 1968-ci ildə “Sovet İttifaqının gənc müstəqil Asiya və Afrika dövlətləri ilə beynəlxalq hüquqi əlaqələri” mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə edərək hüquq elmləri doktoru elmi dərəcəsinə, 1969-cu ildə isə professor elmi adını almışdır. Məhz bu vaxtdan etibarən professor M.Ələsgərov həm Beynəlxalq hüquq və həm də Konstitusiya hüququ üzrə özünün elmi məktəbini yaratmağa başlamışdır. O, Beynəlxalq hüquq və Konstitusiya hüququ ixtisaslaşması üzrə həm Azərbaycan və həm də bir çox xarici ölkələrdən olan çoxsaylı aspirant və dissertantlara elmi rəhbərlik etmiş, hüquq elmləri doktorları yetişdirmişdir.

Professor M.Ələsgərovun rəhbərliyi altında 50-yə yaxın tədqiqatçı Beynəlxalq hüquq və Konstitusiya hüququ ixtisasları üzrə dissertasiyalar müdafiə etmiş və elmlər namizədi (hüquq üzrə fəlsəfə doktoru) elmi dərəcəsi almışdır. Murtuz müəllim qeyd olunan ixtisaslar üzrə 3 hüquq elmlər doktorunun yetişdirilməsində də elmi məsləhətçi olmuşdur.

Professor M.Ələsgərov, eyni zamanda, vaxtilə Bakı Dövlət Universitetində təhsil alan bir çox xarici ölkə vətəndaşlarına elmi rəhbərlik etmiş, xüsusilə, Asiya və Afrika ölkələri üçün qiymətli kadrlar yetişdirmişdir. Onun yetişdirdiyi bu mütəxəssislərin əksəriyyəti hal-hazırda öz ölkələrini tədqiqatçı qurumlarında və diplomatik xidmətlərində çox yüksək postlar tutur, öz universitetlərində elmi fəaliyyətlə məşğul olurlar.

Universitetdə əmək fəaliyyətinə baş müəllim kimi başlayan professor M.N.Ələsgərov öz gərgin əməyi, əzmkarlığı nəticəsində dosent, professor, kafedra müdiri, 1993-1996-cı illərdə Bakı Dövlət Universitetinin rektoru vəzifəsində çalışmışdır. Görkəmli alim bu uzunmüddətli, zəngin elmi-pedaqoji fəaliyyətini nəzərə alıb Bakı Dövlət Universitetinin elmi şurası Murtuz Ələsgərovun adının əbədiləşdirilməsi məqsədilə onun adına təqadid təsis edilməsi ilə bağlı qərar qəbul etmişdir.

Professor M.N. Ələsgərov elmi-pedaqoji fəaliyyəti ilə yanaşı respublikamızın ictimai-siyasi həyatında da xüsusi yer tutmuşdur. Hələ sovet hakimiyyəti illərində o, televiziya beynəlxalq məsələlər üzrə şərhçi, respublikamızda həmişə böyük maraq doğurmuş “Planetimizin mənzərəsi” və “Qitələr və hadisələr” proqramlarının yaratıcısı, “İnsan və qanun” televiziyası verilişinin əsas siması olmaqla vətəndaşların hüquqi tərbiyəsində və siyasi dünyagörüşünün formalaşmasında da yaxından iştirak etmişdir.

XX yüzilliyin 80-ci illərinin sonlarında SSR İttifaqında baş verən siyasi böhran fonunda erməni separatçılığının baş qaldırması, Ermənistanın Azərbaycanı qarşı ərazi iddiaları, Ermənistanla yaşayan azərbaycanlı əhalinin öz dədə-baba yurdlarından - Azərbaycanın tarixi torpaqlarından deportasiya edilməsi, mərkəzi Sovet hakimiyyətinin baş verən hadisələrə laqəyd münasibəti, seyri mövqeyi, bəzi hallarda hətta dəstək verməsi Azərbaycanda milli azadlıq hərəkatının dirçəlməsinə, sovet haki-

miyyətinə qarşı etiraz dalğasının alovlanmasına, insanların azadlıq, müstəqillik uğrunda meydanlara axışmasına gətirib çıxardı. Həmin dövrdə mübarizə əzmində olan insan selinin əsl ziyalı sözünə, ağısaqqal məsləhətinə, ictimai-siyasi xadimlərin yol göstərməsinə böyük ehtiyacı var idi. Belə gərgin bir tarixi şəraitdə Murtuz müəllim baş verən vandallıq aktlarına, haqsızlıqlara biganə qalmamışdı. O, milli azadlıq hərəkatının ön sıralarında idi. Bura onu vətən sevgisi, milli təəssübkeşlik, azadlıq və müstəqillik arzusu gətirmişdi. O, çoxsaylı insan kütləsi qarşısında çıxışlar edir, Azərbaycanı qarşı aparılan siyasi, atılan addımların haqq-ədələtə, hüquqa zidd olduğunu qeyd edir, bu hərəkatların beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə bir araya sığmadığını sübut edirdi. Murtuz müəllimin peşəkər hüquqşünas kimi gətirdiyi arqumentlər, vətəni sevməyi bir ziyalı kimi məntiqli çıxışları, prinsipial, barışmaz mövqeyi insanların azadlıq amalını daha da alovlandırır, onların azadlıq mübarizəsinə təsisirsiz ötürmüşdür. Bu dövrdə Murtuz müəllim 1990-cı ilin payızında yaradılan və əsas məqsədini Nağçıvana və sərhədyanı rayonlara yardım etməkdən ibarət olan “Əlinçə” Xeyriyyə Cəmiyyəti İdarə heyətinin üzvü, Cəmiyyətin Ağısaqqallar Şurasının sədri idi. O, Cəmiyyətin fəaliyyətində yaxından iştirak edir, ağısaqqal məsləhəti ilə cəmiyyət üzvlərinin mübarizə əzminin artırmasına, doğru, düzgün qərarların qəbul olunmasına öz köməyini göstərirdi. “Əlinçə” Xeyriyyə Cəmiyyətinin mətbu orqanı olan “Səs” qəzetində mütəmadi çıxışları ilə Murtuz müəllim Azərbaycan da gedən ictimai-siyasi hadisələrə yüksək peşəkərliklə şərh verir, həmin dövrdəki Azərbaycan hakimiyyətinin sərişsəz fəaliyyətini kəskin tənqid edirdi.

Məlum olduğu kimi, 1991-ci ilin yayında Azərbaycan xalqının müstəqillik uğrunda mübarizəsi geniş vüsət aldı. 1991-ci il avqustun 30-da Azərbaycan Respublikası Ali Soveti “Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin bərpası haqqında” Bəyannamə qəbul etdi ki, bu bəyannaməni xalqımızın öz azadlığı uğrunda mübarizəsinin növbəti qələbəsi hesab etmək olardı. Həmin bəyannaməyə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti 1991-ci il oktyabrın 18-də “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyi haqqında” Konstitusiya Aktını qəbul etdi. M.Ələsgərov “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyi haqqında” Konstitusiya Aktının müəlliflərindən biri olmuşdur. Lakin müstəqilliyin ilk illərində hakimiyyətdə olan sərişsəz siyasi qüvvələr Konstitusiya Aktının müddəalarını həyata keçirə bilmədi. Hakimiyyət uğrunda gedən çekişmələr, bir-birini əvəz edən A.Mütəllibov və AXC-Müsavat cütlüyünün dövləti idarə edə bilməməsi, Azərbaycan torpaqlarının ermənilər tərəfindən işğalının davam etməsi, daxildə milli separatizmin baş qaldırması Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında acınacaqlı vəziyyətin yaranmasına və Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin itirilməsi təhlükəsinin artmasına gətirib çıxardı. Bütün bunlar nəticə etibarilə Azərbaycanın parçalanmasına və dövlət müstəqilliyinin məhvinə apardı.

Belə bir tarixi vəziyyətdə Azərbaycanın ayrılmaq tərkib hissəsi olan Nağçıvada 21 noyabr 1992-ci ildə Yeni Azərbaycan Partiyası təsis edildi və ulu öndər Heydər Əliyev onun sədri seçildi. Milli azadlıq hərəkatının öncüllərindən sayılan, dövlət müstəqilliyinin əldə olunmasında xidmətlər göstərən, Dövlət Müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktının həm-müəlliflərindən olan M.Ələsgərov Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasında yaxından iştirak etmiş, Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında partiyanın nizamnəməsinin hazırlanmasında öz əməyini əsirgəməmişdir. Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsi və formalaşmasında fəal iştirak edən Murtuz müəllim ömrünün sonunadək partiyanın sədr müavini vəzifəsini daşımışdır. Heydər Əliyev onunla çiyin-çiyinə mübarizə aparır, Yeni Azərbaycan Partiyasının qurulmasında yaxından iştirak edən siyasi məsləkdaşlarının sədaqətinə, peşəkərliyinə, mübarizliyinə, siyasi hazırlıq səviyyəsinə, qətiyyətinə güvənərək Azərbaycanda demokratik hüquqi dövləti yaratdı. Heydər Əliyevin güvəndiyi şəxsiyyətlərdən biri də Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini vəzifəsini layəqətlə, məsuliyyət və sədaqətlə icra edən görkəmli ictimai-siyasi xadim Murtuz Ələsgərov idi. Ümummilli lider Heydər Əliyev Murtuz müəllimin adını partiyanın veteranları sırasında çəkərək onu partiyanın ideya və əqidəsinə sadiq, dönməz əsgəri adlandırmışdır. Ulu öndərin Murtuz müəllimə verdiyi bu dəyər məqalənin əvvəlində xüsusi qeyd etdiyim “Murtuz müəllim əsl əqidə insanı idi” fikrinin sübutudur.

AXC hakimiyyəti dövründə Azərbaycanın beynəlxalq aləmdən təcrid olunması, Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasətinin davam etməsi, ölkə daxilində hakimiyyət uğrunda çekişmələr gündən-günə siyasi böhranın dərinləşməsinə apardı, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini itirmək təhlükəsi daha da artırdı. Belə bir tarixi şəraitdə Azərbaycan ziyalıları başda olmaqla xalq Azərbaycanı bu böhranlı vəziyyətdən xilas etmək üçün ulu öndər Heydər Əliyevə çağırışlar etməyə başladı. 1992-ci il oktyabrın 16-da ölkənin müxtəlif peşə sahibləri arasında 91 nəfər tanınmış ziyalının Heydər Əliyevə müraciəti “Səs” qəzetində çap olundu. Murtuz müəllimin imzası bu siyahıda ön sıralarda yer almışdı. Dəfərlə Nağçıvana Heydər Əliyevlə görüşmə, məsləhətləşməyə, fikir mübadiləsi aparmağa gədən Murtuz müəllim bu dahi şəxsiyyətin yaxın silahdaşına, dostuna çevrilmişdi. Murtuz müəllim bütün varlığı ilə inanırdı ki, Azərbaycanı mövcud siyasi böhrandan məhz Heydər Əliyev çıxara bilər, Azərbaycan öz müstəqilliyini məhz onun sayəsində qoruya bilər. “Səs” qəzeti 24 oktyabr 1992-ci ildə ulu öndərin həmin müraciəti cavabını verdi. Bu andan başlayaraq 1993-cü ilin iyununa qədər 91-lər, bütövlükdə isə Heydər Əliyev və onun tərəfdarlarına fəzi təziqlər, təhrirlər, qarşı zorakılıqlar daha da güclənməyə başladı. AXC hakimiyyətində olan siyasi cəhətdən sərişsəz, insani duyğusuna kasad, qisasçı düşüncəyə malik rəhbərlərin göstərişinə əsasən professor Murtuz Ələsgərov qarşı fiziki zorakılıq törədildi, ona ağır bədən xəsarətləri yetirildi. Lakin bu hal uzun müddət xəstəxanə çarpayısında müalicə alan Murtuz müəllimi qorxutmadı, onun mübarizə əzmini qırmadı, əksinə, onu əqidəsi uğrunda daha inadlı mübarizəyə sövq etdi.

Nəhayət, 1993-cü ilin iyun ayında siyasi hakimiyyətə gələn Heydər Əliyev öz düşüncəsi ilə ölkədə mövcud olan siyasi böhran vəziyyətinin stabiləşdirilməsinə, baş qaldıran separatçılığın aradan qaldırılmasına, parçalanmış hərbi qüvvələrin vahid komandanlıq altında Azərbaycan Ordusunda birləşdirilməsinə, Azərbaycanın dövlətçiliyinə, müstəqilliyinə və ərazi bütövlüyünə qəsdlər hazırlayan cinayətkarların cəmiyyətdən təcrid edilməsinə nail oldu.

Artıq hüquqi, sosial-iqtisadi islahatların həyata keçirilməsi üçün lazımi şərait formalaşdırılmışdı. Müasir dövrün tələblərinə cavab verən, hüquqi demokratik dövlət, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunu təmin edən bir Konstitusiyanın qəbuluna ciddi zərurət yaranmışdı. Murtuz müəllim Azərbaycan Respublikasının yeni Konstitusiyasının layihəsinin hazırlanması üçün 1995-ci il may ayının 2-də ulu öndər, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin sədrliyi ilə yaradılan Konstitusiya Komissiyasının üzvü olmuş və peşəkər hüquqşünas, Konstitusiya hüququ sahəsinin professional bilicisi kimi Konstitusiya layihəsinin hazırlanmasında yaxından iştirak etmişdir. Heç də təsadüfi deyil ki, hüquqi problemlərin həllində, mürəkkəb hüquqi konstruksiyaların izahında Prezident Heydər Əliyev həmişə professor Murtuz Ələsgərovun rəyinə xüsusi önəm verirdi.

Bakı Dövlət Universitetinin rektoru olan, Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında fəal ziyalı mövqeyinə malik professor Murtuz Nəcəf oğlu Ələsgərov 1995-ci ildə I çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı seçildi. Konstitusiya hüququ sahəsinin bilicisi, güclü dövlətçilik məfkurəsi olan Murtuz Ələsgərov parlamentin qanunvericilik fəaliyyətinin həyata keçirilməsində yaxından iştirak edirdi. Murtuz Ələsgərov 1996-cı il oktyabrın 16-da Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri seçildi. O, 2005-ci il dekabrın 2-də Milli Məclisin Sədri vəzifəsində çalışdı. 2005-ci ildə isə yenidən III çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı seçildi. Parlamentin deputatı və Milli Məclisin Sədri kimi respublikamızda parlamentarizm ənənələrinin inkişafına, Azərbaycan dövlətinin hüquqi bazasının daha möhkəm təməllər üzərində qurulmasına, qanunvericilik sistemünün konstitusiya prinsipləri əsasında təkmilləşdirilməsinə sanballı töhfələr verdi. Onun sədr olduğu dövrdə - I çağırış ərzində Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən 797, II çağırışda 843 qanun, yüzlərlə qərar müzakirə edilərək qəbul olunmuşdur. Murtuz Ələsgərovun hüquqi dövlət quruculuğu sahəsində, respublikamızda məhkəmə-hüquq islahatlarının həyata keçirilməsində böyük xidmətləri olmuş, çoxsaylı qanunvericilik aktlarının hazırlanmasında və qəbul edilməsində bilavasitə iştirak etmişdir.

Professor M.N.Ələsgərov səmərəli ictimai-siyasi fəaliyyətinə görə “İstiqlal” ordeni, “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu”, Müstəqil Dövlətlər Birliyinin “Sodrujstvo” ordeni, Rusiya Federasiyasının “Dostluq” ordeni, digər yüksək ad və mükafatlarla təltif edilmişdir.

Bir xoş təsadüfi də vurğulamaq istəyirəm ki, bu günlər 90 illiyini qeyd etdiyiniz Murtuz müəllimin bir vaxtlar sədr olduğu parlamentin 100 yaşını qeyd edirik. Murtuz müəllimin xatirəsi onun vaxtilə üzvü olduğu parlamentdə bu gün də əziz tutulur. 90 illiyiniz mübarək! Ruhunuz şad olsun, əziz və unudulmaz müəllimim!

Ziyafət ƏSGƏROV,
Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin
birinci müavini, YAP Siyasi Şurasının üzvü